DAILY
ارادہ

سال سوم شماره بیستم و دوم
شماره مسلسل ۱۰۳.
پنج شنبه ۱۰ دلو ۱۳۸۱ هـ ش
۲۸ ذوالقعده الحرام ۱۴۲۲هـ ق
30 January - 2003

د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

په بولدك کی ائتلافی ځواکونه سمځی اوغارونه لټوی
په پرونیو نښتو کې اتلس کسان وژل شوي دي

وروسته له دی چی دسپین بولدك په سیمه کی لـه طالبانو او مخالفو ځواکونو سره مخامخ ښکیلتیا پای ته ورسیدله امریکا یی ځواکونه ددغـی سیمی په غرونوکی دهغو سلګونو سمځو او غارونو پلټنه کوی چی ګومان کیږی مخالیفینو پکی ځان خوندی کړی وی یوه امریکایی ویاندویلی چی دیرکسان نیول شوی خودا معلومات نه شته چی څومره نورکسان پاتـی دی .دپرونیو نښتو په ترڅ کی اتلس کسان وژل شـوی دی. دمـتحده ایـالاتو استخباراتی سرچینو ویلی چی دغو یاغیانو د طالبانو دیوه قوماندان په مشری جګړه کوله دوی وایـی چی دغـو طالبانو له ګلبدیـن حکمتیـار سره ائتلاف کړی . حکمتـیار هغـه کـس دی چـی دامریکایانو سره یی جهاد اعلان کړی دی.

سیاسی چوکی دچا شخصی مال نه دی
ماته اوس تر دی درانه او لوړ مسوولیتونه سپارل شویدي

تیره ورځ دولسمشر کرزی له فرمان سره سم دداخلی وزیر تاج محمد وردګ لـه خپلی دندی ګوښـه اوپرځای یـی علـی احمـد جلالـی کورنـیوچارودوزیر پـه توګـه وټاکل شو. اوښاغلی وردګ تـه پـه قومـی چـارواکی دسـلاکار وزیـر او دملـی امنیت پـه شوری کی دغړی دندی وسپارل شوی. مخکی لـه دی چی دښاغلی وردګ دګوښـه توب فرمان په رسمی ډول خپورشـی ده له ازادی رادیو سره په یوه مرکه کی ویلـی چـی سیاسـی چوکـی دچاشخصـی مـال نـه دی . ښاغلی وردګ ددی پوښتنی په ځواب کی چی ستا دګوښه توب لامل څه دی وویل ماته اوس تـردی درانـه اولـوړ مسولتونه را پـه غاړه شوی دی. لـه ښـاغلی وردګ پوښتنه وشوه چی خلك وایی چی ستا پـه خپله دوره کـی دامنیت لپاره چټك ګامونه پورته نه کړل ته څه ځواب لری ښاغلی وردګ وویل هر څوك بـاید دنـیوکو لـپاره سـم استدلال هـم ولری. کلـه چی دپولیسـو معـاش کـم وی ، مسلکی زده کړی ونـه لـری دامنیت ښـه کول خورا سـتو نزمـن کـاردی.لـه ښـاغلی وردګ پوښتـنه وشـوه چـی خلك وایی تـا پـه خپل وزارت کـی واك او صـلاحیت نـه در لـود ښاغلی وردګ په دی اړه وویـل: دا دخلکـو بـی ځایـه تبلـیغات دی زه دبشـپړ صـلاحیت خښتـن وم اوحتـی کله کله می له خپل صلاحیت پورتـه کارونـه هـم ترسره کړی دی.

حمایت دموکراتها از بوش
امریکا در هر اقدام نظامی به متحدین ضرورت دارد

حزب دیموکرات ایالات متحده امـریکا در پاسخ بـه خطـا بـه سالیانه رئیس جمهور بوش راجع به اوضـاع کشور ازمساعی رئـیس جمهـور درجـنگ علیه دهشت افگـنی وازبیـن بـردن تهدیدهـای کـه از ناحیه عـراق وکوریـای شـمالی مـتوجه کشورمی باشد ابراز حمایت کرد معهذا دیموکرات هـا تاکید کرده اند که ایالات متـحده درهر اقدام نظامی به متحدین ضـرورت دارد آنهـا افـزوده انـد بوش باید جهان را متقاعد سازد که صدام حسین تنها به امریکا تهدیـد ومشـکل بـه شـمار نمـی رود در ارتـباط بـه اقتصاد دیمرکـراتها پـلان کاهش دادن مالیات را از جـناب رئـیس جمهـور بـوش انـتقاد کـرده وآن را اقتصـاد سـرچـپه خوانده که اکثرا" منفعت آن بـه دولت مندان می رسد.

تدویر سمینار در رابطه به ژورنالیزم وآزادی مطبوعات

در رابطه به ژورنالیزم و آزادی مطبوعات دیروز سمینارچهار روزه در پوهـنحی ژورنالـیزم پوهنـتون کـابل تدویـر یافت. این سمینار از طرف موسسه غـیر دولـتی میدیااکشـن انترنشـنل دایرگـردیده کـه هـدف از آن آگـاه سـاختن ژورنالسـتان جوان از مفاهم آزادی مطـبوعات اسـت. لوریتایکتـن از کارکـنان موسسه مذکور اظهار داشت: موسسـه مـتذکره درنظـرداردتا در جـریان یکسال ۲۵ تن از ژورنالستان افغـان را تحـت تـربـیه قـراردهد. در ایـن سـمینار استادان پـوهنځی ژورنالیزم ، ژورنالسـتان افغـان ومحصلین پوهنځی ژرونالیزم شرکت دارند.

جلسه شورای امنیت

قراربود شوری امنیت ملل متحد دیروز راجع به اقدامات دیگر درعملیه تفتیش اسلحه درعراق یک جلسه محرمانه مشوره ها را دایرنماید.

انتظار می رود که اعضای شوری براین موضوع بحث نمایند که ایا برای مفتیشین اسلحه جهت پالیدن سلاح ممنوعه در عراق وقت بیشتر داده شود یاخیر. معهذا تا هفته آینده بعداز آنکه کولن پاول وزیرخارجه امریکا معلومات جدید استخباراتی را راجع به اسلحه عراق به ملل متحد ارایه نماید. شورای امنیت کدام تصمیم را اتخاذ نخواهد کرد.

امریکا افغانستان ته ملکی پولیس لیږي

نیویـارك ټایمز ورځپاڼی لـیکی چـی مـتحده ایـالات پـه افغانسـتان کـی دسـولـی دلاډاډمنتـیا لپاره دغـه هـیواد تـه ملکـی پولـیس او شـبـه نظامـیان استوی.

نیویارك ټایمز لیکی چی دغـی څرګـندونی دمـتحده ایـالاتو ددفـاع وزارت مرستیال فـال والفو ویتز کابل ته دسفر په لړکی کړی دی . ده زیـاتـه کړی ده چـی دغـه ملکـی عسـکر بـه دافغانسـتان پـه مهمـو ښارونوکی ځای پرځای شی او د ډاډمـن امنیت پـه راوسـتلو کـی بـه مرسـته وکړی.

دکورنیوچارو وزارت ننګرهار ته لس کسیز پلاوی استولی

دافغانستان دکورنیو چارو وزارت په ننګرهار کی د دولتی او اداری چارو د ارزوبی او جاجونی لپاره یولس کسیز هیت دغه ولایت ته استولی دی . دغه هیت دسه شنبی په ورځ په خپل کار پیل وکړ د دغی پلا وی یوه استازی سمونوال محمد ګل ازادی را ډیوته ویلی چی دوی دنده لری ترڅو دننګرهار په ادارو کی دحامد کرزی او کورنیو چارود وزارت حکمونه وڅیړی چی څومره عملی شوی دی. دی وایی چی وروسته له دی به دستونزو او بریاوو رپوټ داخله وزارت او یا ددولت مشر تا به ته وړاندی کړی . دغه لس کسیز پلاوی دڅارنی او تفتیش دریاست له خوا دغه ولایت ته استول شوی دی. ښاغلی محمد ګل زیاتوی چی دوی به ننګرهار ولایت تولی اداری ځانګی چی پولیس ، ښاروالی د پاسپورت ځانګه او دولایت دمقام اداری چاری هم پکی شاملی دی له نیږدی ګوری همداشان دوی به دلاړو د پوسنو اوولسوالیو بشپړ ګزارش له ځان سره کابل ته وړی . دی زیاتوی چی زموږ تیرو دوه ورځو جاجونه به څرګندیږی چی دننګرهار اداری چاری ښی پرمخ روانی دی.

در صفحه شش بخوانید
جلایش فعالیت های سیاسی
محمود طرزی

در صفحه پنجم بخوانید
زن را مادر را ستایش کنیم!

امروز دهم بهمن ماه (حوت) ۱۳۸۱ خورشیدی است خوشبختانه چله خورد با
برف آمد
به همین بهانه حرکت های در مورد جشن های بهمن در شماره آینده بخوانید

د لوی او بښونکی خدای په نامه
سرمقاله
له یوه لاس څخه ټک نه خیژي

د پښتو پورتنی متل که په ژوره توګه وڅیړل شي نو په واقعي توګه یولوی درس پکې پروت دی. د یووالي درس، د همکارۍ درس او د یوبل ته د لاس ورکولو درس، رښتیا هم که موږ یو لاس په هوا کې خوځوو راخوځوو نو ټك ورڅخه نه پورته کېږی. خو که دویم لاس ورسره یو ځای کړو او دواړو سره ولګوو نو د ټك اواز به یې شاوخوا واوریدل شي چې دا زموږ د اجتماعي ژوند د بهبود د موندلو لپاره یوښه درس دی.

که چیرې یو سړی وغواړي په ځانګړې توګه لوی لوی کارونه سرته ورسوي، نو خامخا به په یوه مقطع کې له مشکلاتو سره مخامخ کېږي او کارونه به یې دخرابۍ او ویجاړتیا په لوري مخه کوي. خو که دغه لوی لوی کارونه او پروګرامونه بیا د خپلو نورو خبیرو او پوهو اشخاصو په مرسته پرمخ بوزي نو یقیناً چې له پورتنیو مشکلاتو سره به یا بیخي نه مخامخ کیږي او یا به یې مشکلات او خنډونه کم وي.

د اسلام مقدس دین هم چې په سلا او مشوره باندې ټینګار کوي یوازینۍ لامل یې هم دادی چې اجتماعي کارونه باید سم روان وي او د یو بل پر مرسته، سلا او مشوره ورخنې تولنیزې چارې سنبال شي، نو موږ هم د اسلام د مقدسو اصولو او افغاني روایاتو پر بنا مکلفیت لرو چې پخپل ورځني ژوند کې د خپلو ټولو هېوادوالو رایه او نظر واخلو او دهغوی د نظر یو او پیشنهادونو په رڼا کې خپل رغنده پروګرامونه پر مخ بوځو.

افغانان خو هسې هم د خپلو اسلامي اصولو او ملي روایاتو پابند دي، خو که کله نا کله د ځینو کورنیو او بهرنیو عواملو له امله د دوی په اجتماعي ژوند کې ګډوډي پیښیږي، نو بیا ورته لازمه ده چې د اسلام د مقدس دین اصولو او خپلو ملي روایاتو ته مراجعه وکړي تر څو د اجتماعي ژوند څرخ یې په بل لوري روان نه شي چې دا زموږ د کامیابۍ او نېکمرغۍ ډېره ښه او غوره لاره ده.

موږ په نږدې تېره زمانه کې ولیدل چې له دغه اصل څخه د غاړې غړولو په صورت کې موږ له څومره زیاتو مشکلاتو سره مخامخ شوو، که چېرې هغه وخت له ملت سره مشوره شوې وای او د ملت د خبیرو اشخاصو رایه او نظر غوښتل شوی او بیا پرې عمل شوی وای نو یقیناً به اوس زموږ په مخکې دغه مشکلات نه وای پراته او موږ به اوس په نړۍ کې دیوه محتاج ملت په توګه د نورو مرستو ته سترګې نه وای نیولې.

تر دې وروسته باید موږ د پښتو پورتني متل ته په پاملرنې سره د خپل مسلمان ملت په مرسته او همکارۍ تکیه ولرو او د خپلو ټولو رغنده پروګرامونو په تطبیق کې دهغوی نظـر او پیشنهادونه د ځان ملګري کړو تر څو وکړای شو ورو ورو په ورځنیو مشکلاتو باندې بری تر لاسه کړو او یوه داسې ټولنه جوړه کړو چې پخپل متې تکیه ولري او د خـپلو امکاناتو په چوکاټ کې خپل ژوند عیار کړي.

د اومر موسسه هېواد ته نوي ټکنالوجي راوړي

د اومر د ماین پاکولو موسسي مشـر حـاجی عـبدالکریم عبدالرحـیم زي ویلـي چـې له دغـې موسسـې سـره د نـاروې هېواد د داسې یوه نوې ماشین مرسته کوي چې په ماین پاکولو کې خورا اغیزمن دی.

ښاغلي عبدلرحیم زی له ازادی راډیو سره په یوه ځانګړې مرکه کې وویل چې دغه ماشین خورا اغیزمـن ماشین دی او تر اوسه پـه ځلورو هېوادونـو کـې کـار کـوي. ښاغلـي عبدالرحـیم زي ددغـه نـوي ماشـین قیمـت ۵.۰ میلونه ډالره ښودلی دی. دغـه نـوی ماشـین Mine Cat یـاد ماین پیشو نومیږي چې په خورا اسانۍ سره د ماین پاکولو دنده پر مخ بیایي. ښاغلي عبدالرحیم زي وویـل چې دغه ماشین چې کلـه د نـاروې لـه هېـواد څخـه افغانسـتان تـه راوړل شـي نـو لومړی به د کابل د هوایي ډګر د مایـنونو سـاحه پـاکوي. او وروسته به د هېواد په نورو برخو کې د ماینونو په پاکولو کې ترې کار واخیستل شي.

ښاغلي عبدالرحیم زي ددغـې نوې او اغیزمن ماشین د تر لاسه کولـو وعده هله تر لاسه کړه چې څو ورځې مخـکې یې د نـاروې هېواد تـه رسمی سفر درلود.

د هم ګټو هېوادونو غونډه جوړه شوه
غونډه کې ددغو هېوادونو اقتصادي پراختیا څېړل کېږي.

د اوکرایـن پـه پلازمـینـه کیف کې د هم ګټو هېوادونو د مشـرانو غـونـډه پـرون جوړه شوه د غونـډې برخه وال وایـي چې پـه دغـه غیـر رسمـي غونـډه کـې ددغـو هېوادونـو اقتصـادي پـراختیا څېړل کېږي.

اوکرایني چارواکي وایي چې کېدلای شي پـه دغـه غونډه کـې د هـم ګټـو هېوادونـو تـر منځ د ازادې سوداګرۍ د سیمې او مارکیټ د تاسیس خبـره هم وڅېړل شي. خو د روسیې ولسمشـر ویلادیمیر پوتین ویلي چې یو لړ ستونزې تـر اوسـه شـته چـې د آزادې سوداګرې د منځـته راتـګ پروسه ډب کوي.

افغانان وایي: د ملت له ملاتړ پرته هیڅ ملي جرګه د دوی نماینده ګي نشي کولی

په دې شپو ورځو کې یو ځل بیا د افغاني او نړیوالو خبري وسایلو له لارې اورېدل کېږي چې که خبر وي نن سبا به دملي جرګې د جوړېدو اعلان وشي او د څه د پاسه نوی تنو افغانانو په ګډون به په هېواد کې د دولت د مقننه رکن تشه ډکه شي او افغاني دولتي قدرت دری واړه قوي (قضائیه) مقننه او اجرایه) به د افغانستان د بیا ودانولو او له سره جوړولو په چارو کې ګرندي کاروانه

د روان کال د جوزا د میاشتې په پای کې یوه داسې لویه جرګه جوړه شوه چې د افغانانو له خوا تر سختو انتقادونو لاندې وه نیمګړې او غیر قانوني ځکه وه چې د افغانانو په دغې ملي عنعنه کې هیڅ ملي معیار ته پاملرنه نه وه شوی، ددغې لویې جرګې یواځینې ښېګڼه دا وه چې لویه جرګه زموږ د ملي عنعنې په څېر د نړیوال ملاتړ ور هم وګرځیده.

تر سره کړای شي او دا هم سمه ده چې یو قانوني دولت باید همدغه ارکان ولري، خو د پام وړ خبره داده چې دغه ارکان باید په څه راز جوړ شوی او را منځ ته شوی وي.

د بن د نیمګړی غونډې د پرېکړو سره سم چې هغه پخپله د افغانانو یوه نماینده غونډه نه وه د روان کال د جوزا د میاشتې په پای کې یوه داسې لویه جرګه جوړه شوه چې د افغانانو له خوا تر سختو انتقادونو لاندې وه نیمګړې او غیر قانوني ځکه وه چې د افغانانو په دغې ملي عنعنه کې هیڅ ملي معیار ته پاملرنه نه وه شوی، ددغې لویې جرګې یواځینې ښېګڼه دا وه چې لویه جرګه زموږ د ملي عنعنې په څېر د نړیوال ملاتړ ور هم وګرځیده.

ددغې نمیګړې لویې جرګې نیمګړې بهیر وښوول چې د افغانانو پنځه ویشت کلن ناورین ته یې د حل لاره ونه شوه میندلای. علت یې دا و چې د غه لویه جرګه د ملت له ټاکل شویو او منل شویو استازیو څخه نه وه جوړه شوی، دا چې په جوړېدو کې یې یو تقلبي طرز العمل د څو محدودو افغانانو له خوا جوړ شوی و او هغه هم تطبیق نه کړای شو نو غړي یې هم په غیر مستحقه توګه د لویې جرګې برخه وال شول او وریسې د بې شمیره نا معلومو منابعو له خوا د خپلې خوښې انتصابي غړي هم پرې ورګډ شول چې په عمل کې د لویې جرګې اصلي مفهوم او د کار طرز بیخي تالا ترغې شو.

دغې لویې جرګې یواځې همدومره وکړای شول چې ښاغلی حامد کرزی د انتقالي دولت د مشر په حیث وټاکي؟! ښاغلی کرزی دغې لویې جرګې ته ژمنې وړاندې کړې چې یوه هم په کې د ملي جرګې یا د یوه کمیسیون جوړول او هغه داسې استدلال کاوه چې دا ملي جرګه به د ولسي جرګې پر ځای وي او حکومت به له خپل سر یو څخه د ملت ددغه استازو په وړاندې مسوول وي او حساب به ورکوي. هغه ویلي و چې دا کمیسیون به د لویې جرګې له همدې غړیو څخه جوړوي خو دا کار تر اوسه ونه شو ښه به دا و چې په همدغې لویې جرګې کې شوی وای.

دادی نن سبا د لویې جرګې له جوړېدو څخه اوه میاشتې په تېرېدو دی خو دغه کمیسیون او نور وعده کړای شوي کمیسنونه جوړ نه شول.

دوی وایي چې عیان ته د بیان حاجت نشته. موږ ستاسې د لویې جرګې له پاره د انتخاباتو د طرزالعمل جوړېدل او تطبیقیدل ولیدل چې دنړۍ په هیڅ راز دموکراسۍ کې ورته ساری او نوم پیدا کېدل ممکن نه دي. که د ملي جرګې د جوړولو د کمیسیون غړي غواړي چې لمر په دوو ګوتو پټ کړي خو دا کار ممکن نه دی. ټول افغان مومن او وطنپال ولس د لویې جرګې جوړېدل تدویر او د کار بهیر لیدلی، کتلی او اورېدلی دي. هیڅوک پر هغو نیمګړتیاوو، تورې پردې نشي غوړولی، افغان ولس اوس هغه وګړي نه دي چې نه له ځانه خبروي او نه له جهانه. موږ اوس په ملي او بین المللي سطحه پوهېږو چې څوک زموږ دوستان او څوک زموږ دښمنان وي. څوک موږ ته کار کوي او څوک د ځان له پاره څوک موږ غولوي او څوک ځان.

افغان ولس په دې نظر دی چې ددغه راز ملي جرګې جوړېدل چې هیڅ راز صلاحیت او د ملت له ملاتړ څخه برخمن نه وي نشي کولی د ملت په ګټه کار وکړي. پرته له دې چې په دولت کې د اصلي واک او خپل سر یو خاوندان په خپل کړه وړه پر دوی مني او هغو ته به قانوني بڼه ورکوي.

ددې سره سره بیا هم دغې لویې جرګې باید د نورو کمیسنونو د غړیو په ګډون د ملي جرګې غړي هم له خپل منځ نه انتخاب کړي وای چې لږ تر لږه یې یوه انتخابي بڼه میندلای وای او د ولس نماینده ګي دعوه به یې کولای شوای.

اوس که دغه غړي یو ځل بیا د څو تنو په خوښه د یو جوړ شوي طرزالعمل د مخې بیا غوره کړای شي یو خو دا چې ډېر وخت ترې تېر شوي او بل دا چې فکر نه کېږي چې هغوی دې خپلواک او آزاد واک ولري او په رښتیا دی د ولس نماینده وي دا ځکه چې هغوی به په فرمایشي توصیفاتو را منځ ته کېږي او خپل صلاحیت به دهغه چا مرهون بولي چې راغوښتې یې دی.

افغان ولس په دې نظر دی چې ددغه راز ملي جرګې جوړېدل چې هیڅ راز صلاحیت او د ملت له ملاتړ څخه برخمن نه وي نشي کولی د ملت په ګټه کار وکړي. پرته له دې چې په دولت کې د اصلي واک او خپل سر یو خاوندان په خپل کړه وړه پر دوی مني او هغو ته به قانوني بڼه ورکوي. افغانان په دې راز چل ول پوهېږي، د صرافانو په مخکې تقلبي پیسې چلول ممکن نه دي. موږ پوهېږو چې ددغه راز بې واکه ملي جرګې جوړېدل اصلاً ضرور نه دی. هغه د خلکو له منتخبو غړیو څخه نه جوړېږي چې دملت په ملاتړ وي د اجرائیه قوی د اعمالو او کردار کنترول وکړای شي.

ښه به دا وي چې ښاغلی کرزی صاحب دی خپل ټول واک او ځواک دې ته متوجه کړي چې موجود واکمن کسان دې په ښه توګه پر سمې لارې برابر کړي. که داسې اټکل وي چې دا ملت به یو څه موده پر دغو کړو وړو مصروف کړای شي او له خپلو اساسي حقوقو به بې خبره وساتل شي دا کار نشي کېدای. خلک حساب او کتاب لري. که شپې تیاره دي مینې په شمار دي. که دې ملت تر اوسه له چا نه حساب او کتاب نه دی غوښتې دا کار پخپله په تېره موده کې دولس بې خبرې ځرګندوي اوس خو موږ په تېرو ۲۵ کلونو کې هغه څه ولیدل، وکتل او وه مو کړل چې د راتلونکی د پاره مو ورڅخه ډېر څه زده کړل. نور باید دا ملت روند اوکوڼ ونه بلل شي.

غاور آرځي

دهېواد ځنګلونه وژغورئ

زموږ ګران وطن افغانستان غرنی هېواد دی. ددې غرنی هېواد ځانګړتیا په دې کې ده چې اکثر غرونه یې په ځنګلونو پټ او د هېواد طبیعي ښکلایي څو برابره زیاته کړې ده همدا لامل دی چې زموږ وطن د طبیعي مناظرو د درلودلو له برکته په نړۍ کې لوړ نوم لري او په اصطلاح د سویس د هېواد له طبیعي ښکلا سره تشبه کېږي چې دا زموږ د خلکو لپاره د زیاتې خوښۍ سبب دی.

ځنګلونه د یوه هېواد د چاپیریال په پاک ساتلو او د سیلابونو د راتګ په مخنیوي کې ستر رول لري. که چېرې موږ د خپل تاریخي هېواد نږدې ماضي ته ورو ګرځو نو د همدغو طبیعي ځنګلونو د شته والي له برکته مو زیاتې ځانګړتیاوې درلودې، د هېواد د چاپیریال هوا بیخي صافه وه او هېواد وال مو له زیاتو ناروغیو څخه مصئون وو، د سیلابونو له خطر څخه خوندي وو او چې هر څومره زورور باران به هم و اورېدو نو د همدغو ځنګلونو له برکته د سیلاب مخه نیول کېده، کروندو او ودانیو ته مو خطر او زیان نه متوجه کېدو.

خو له بده مرغه په نږدې تېره ماضي کې د نورو زیاتو بدبختیو تر څنګ زموږ ځنګلونه هم د پخپل سر ووهلو او له منځه وړلو له خطر سره مخامخ شول ان تر دې چې اوس زموږ د وطن زیاتره غرونه یا خو بیخي له ځنګلونو څخه لغړ شوي او یا یې هغه ګڼ ځنګلونه د له منځه تلو په حال کې دي. که څه هم دا د حکومتونو وظیفه ده چې د خپل هېواد د نورو ملي شتمنیو د ساتلو تر څنګ د وطن طبیعي ځنګلونه هم د له منځه تللو له خطر څخه وژغوري، خو په تاسف سره باید ووایو چې د څه د پاسه دوو تېرو لسیزو تاړاک موږ له دغه شان حکومتونو څخه بې برخې کړو نو حکومتونو ددې توان له لاسه ورکړ چې د ملي شتمنیو د ساتلو په اړه اقدام وکړي.

که څه هم د هېواد په ځینو سیمو کې د قومونو د مشرانو له خوا د ناغې د دود له مخې وخت په وخت د ځنګلونو د وهلو او له منځه وړلو د مخنیوي په اړه اقدامات شوي دي. خو چون دغه اقدامات له هر اړخیزې همکارۍ څخه برخمن نه وو، نو چندان دوام یې نه دی کړی او موږ ګورو چې همدا اوس هم په پکتیا او کونړ کې د ځنګلونو دوهلو او له منځه وړلو پروسه په چټکۍ سره روانه ده او دغه ملي شتمني د لرګیو سوداګرو ته په اجاره ورکول کېږي. هغوی کوښښ کوي د ځنګلونو دو هلو د فني لارو چارو پر خلاف د خپلې خوښې مطابق ونې ووهي چې بیا هغه ونه له ځان سره نورې زیاتې کوچنۍ. دودی په حال کې ونې هم له ځان سره ځملوي.

اوس د وخت غوښتنه داده چې، دولت او ملت دواړه په دې اړه ژور فکر وکړي او دګډو هلو ځلو په برکت ددغه ستر ملي زیان د مخنیوی لپاره داسې لارې چارې ولټوي چې له یوې خوا د پخپل سر د ځنګلونو د وهلو مخه ونیوله شي او له بلې خوا د ځنګلونو د بیا احیا لپاره منظم پروګرام تر لاس لاندې ونیسي.

او په دې توګه د هېواد دغه ملي شتمني چې زموږ لپاره حیاتي ارزښت لري د له منځه تلو له خطر څخه وژغوري.

عزوال

بی وسلی کولو ته دپلمو جوړول

دفاریاب د ولایت د المار په ولسوالی کی د دوه رقیبو ډلو ترمنځ دوسله والو نښتو له کبله په هغه ولایت کی دبی وسلو کولو کار په ټپه ودریدلو.

نښتی د جنرال دوستم او استاد عطا د پلوی قوماندانانو ترمنځ ونښتی اوسر بیره پردی چی دی دواړو ډلوتـه خانی تاوان ور اوښتی دی ، دسیمی خلك هم دخانی او مالی تاوانونو سره مخا مخ شویدی. او لاداسی هم انګیرل کیږی چی دغه ډلی دبی وسلوکولو پروګرام ته دخندونوا چولو په خاطر یو بل ته پلمی او بهانی لټوی ددغه دواړو ډلو ترمنځ نښتی په هغه ولایت کی څه نوی خبره هم نه ده، پخواهم ددوی ترمنځ په شمالی ولایتونو دهغی جملی څخه د بلخ، سمنګانو. فاریاب او جوزجان کی څو . څوځلی ورته نښتی شویدی چی ډیری دا نښتی دیوه اوبل دسیمو دلاندی کولو په خاطر شوی . چی دغوښتنو له امله زموږ په لس ها و اولسی خلکو دښځو او ماشومانو په ګډون خپل ژوند د لاسه ورکړی ، کورونه ئی د اوریه لمبوکی سوځیدلی او ډیرئی بیاد خپلو کورونو پریښودو ته اړ شوی دی. داخلی هم دیو اوبل دسیمی دلاندی کولو او په هغه ولایت کی د خپلو ډلو د نفوذ دسیمو دپراخوالو په خاطر دانښتی شوی دی. دغه جګړی دجمیعت دقوماندان فاروق او د دوستم دیوه قوماندان فتح الله تر منځ شوی دی ، دجمیعت قوماندان په داګه کړیده چی دغه سیمه کی دپوستو ویش عادلانه نه دی داخبره څه مفهوم رسولی شی ، غیر له دی څخه چی داسی تعبیر شی چی سیمی او منطقی دغه ښاغلی دیوه شخصی ملکیت ، دمطلق الحنانی ساحی او په خلکو باندی د خپلی خوښی تولواکی کولو سیمه او منطقه بولی . په دوی کی اوس هم . تنظیمی . سمتی . ژبنی او قومی غوښتنی ډیری پیاوړی دی . دوی اوس هم هرڅه په دی معیار ونو سنجوی . دوی اوس هم په دی سوچ کی دی چی زیاتی سیمی لاندی او پر زیاتو بی وزلو. بی وزلو. خوارو او مظلومو افغانانو دی تولواکی اوقوماندانی وکړی ، اوپه ډیره بی رحمانه توګه دی دهغوی په مال او حال تیری وکړی او د دوی څخه دی د پوښتنی هیڅ مرجع هم وجود ونلری. دوی اوس هم دمرکزی حکومت په هیواد کی د سولی اوثبات د پروسی او دوران او ویجاړ هیواد دبیارغاونی په پروګرامونو کی برخه اخستیل او ددغو پروګرامونو سره دملګر توب په تکل کی نه دی او په پای کی هغوی د خپل ژوند بقا په ټوپك او ټوپك سالاری کی ګوری. نو دامسولیت خوبیا د انتقالی اسلامی دولت دی چی دشوو وعده سره سم دبی وسلوکولو پروګرام په هغو سیمو کی په صلاحیته هیات لخواه چی دمرکز څخه ور واستول شی ، پیل کړی . او د دغه سیمی خلك دټوپك او ټوپکسالارانو د برمتی او ولقی څخه خلاص کړی. ځکه هلته موجود واکداران او قوماندان هیڅکله هم یواو بل نه منی او نه هم بی په یوه او بل خبره ښه لګیږی.

باتور

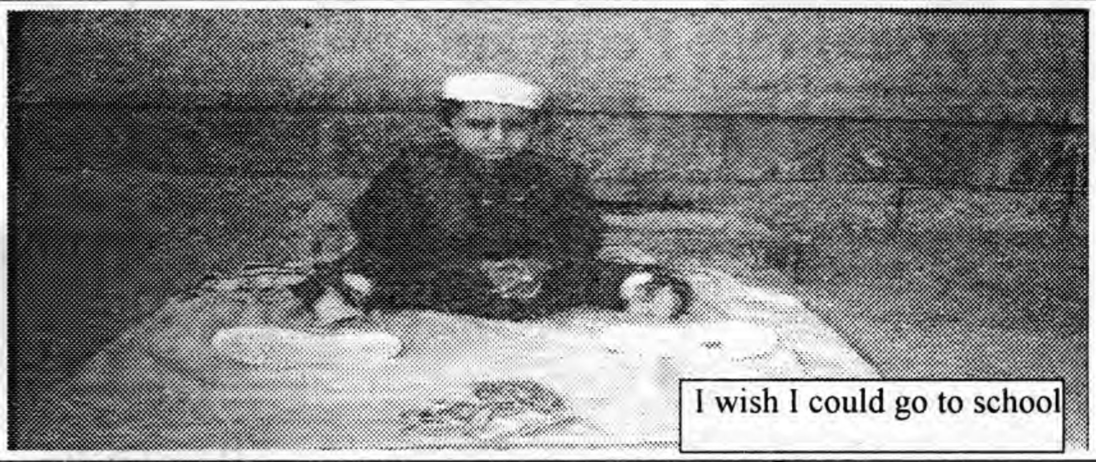

I wish I could go to school

Afghan Intelligentsia Must Come Home

The country has been destroyed during the conflicts of the past two decades. Most of our experts in many fields were forced into exile, and are now living in foreign countries, waiting for peace and stability, so they can return and use their skills in the reconstruction of Afghanistan.

At the present time, because the situation appears relatively peaceful, some Afghan experts have returned and are occupied with the reconstruction of the country. We can benefit from their education and experience in solving social, economic and political problems in our country.

Afghanistan would benefit greatly from the return of the many educated Afghans who continue to live abroad. We can achieve this goal if we offer these refugees a safe place to come home to, and a sense that they will be warmly welcomed when they arrive. If we really love our destroyed country, if we really want to be self-sufficient, if we want peace, and we try from the bottom of our hearts to stabilize our country, then we should put the interests of our nation before any desire for personal gain.

People here should be thinking about their country first, not just themselves. A proud and successful nation is one which pulls together to address the needs of the country. "Victory" should now means assisting one another in a critical situation, and sharing our experiences.

We hope all Afghans will feel for their country, and we encourage Afghan experts in all fields to return to their homeland, and help us in the reconstruction of this destroyed country.

What the people say!

People say:
Opponents of the Transitional Government have brought remote-controlled bombs from an Arab country into Afghanistan.

People say:
The Afghan director of one of the Mine Clearance NGOs has been deceived for the fourth time by "people smugglers." Every time his family wants to go abroad, he is forced to pay the smugglers millions of Pakistani rupees. Every time his family pays the smugglers, the latter simply take the money and run, failing to keep their end of the bargain.

People say:
An Afghan NGO director finally bought a Five Star hotel in a western countries. We congratulate him, his family, his relatives and the government officials and we hope the directors of the other NGOs have similar success in the same business.

People say:
After a year and a half of freedom, checkpoints have reappeared at Sorkhakhan, on the main Kabul-Jalal Abad road. Those manning these posts have resumed extorting money from travelers.

People say:
Academic scholarships offered by overseas institutions are being monopolized by government ministries for the benefit of themselves, their friends and relations.

People say:
Nepotism is rife within the government; experienced and qualified people, some of whom once had posts in the government, are being passed over in favour of relatives and friends. The Ministry for Martyrs and the Disabled leads the pack in this business.

People say:
The director of the "Millie bus" (National Bus Service) claims that they have provided the people with new buses. They say that they have given government ministries those vehicles which are inappropriate for use in a public bus service. But we all know that most of the ministries are using the new, imported buses for their transportation needs. It is not yet known if the "Millie bus" director has taken a bribe, or there is something else behind this situation.

People say:
It is unclear why ministers and officials fail to publicly report the results of their meetings. Or why respectable ministers do not inform the public about their day-to-day activities. Or why people who are failing to carry out their responsibilities have not been sacked. Perhaps they all related to one another, so noone can ask anyone else for an explanation.

People say:
Granting people titles like "professor," "master," "engineer," "doctor"… was rewarding to those who could scarcely read in war time, and became very famous using these titles. Now, when there is peace, the disabled are hired as pilots, and the "sportsmen" who have no talent are sent to compete abroad.

People say:
Does the transitional government actually ask high-ranking officials not to hold down two jobs, as required by law? How many government officials have a second job or two, or own an NGO?

(Khisraow Muhaya)

Following in the Taliban's Footsteps

The Supreme Court has outlawed cable TV networks, saying that they are against Islam. It would be fine if they could give the reasons for doing this. Otherwise, it seems as if the Taliban are still in power. Keeping girls away from education, preventing women from work, banning television programs, banning taking pictures, prohibiting cultural activities and celebrations, destroying libraries and burning books, destroying statues – all these were done because they were said to be un-Islamic.

This could just be the beginning – we might face more of it in the future.

Since we have freedom of the press here now, we would like to say that these kinds of decisions could be a big obstacle to development, and could alienate the international community.

This decree from Mowlawi Fazal Hadi Shinwari is a pro-Taliban decision.

The Nangarhar authorities passed this decision to the Supreme Court without even considering it themselves. It seems that the root of this decree lies with the authorities in NWFP, Pakistan, who collaborated with the Taliban. We have seen this kind of oppression before.

########################

Erada At Your Service

Erada in fulfilling its role, which is to serve the country and its citizens. It now has a greater circulation in the capital and provinces. It has planned to take a big step in publishing and advertising in the country.

Erada publishes announcements of missing children, mental patients, assistance of the welfare NGOs, Red Cross, Ministry of Education, Ministry Of Martyrs and Disabled and Immigration affairs free-of-charge.

Erada charges for publishing obituaries, messages of condolence, and missing documents.

Erada accepts advertisements from Government Administrations and Organizations at 50% discount.

Erada publishes business advertisements, advertisement for publicity of the national traders, internal and external NGOs with 30% discount.

Erada also gives free advice in arrangement of the advertisements and pictures for them.

Address: Office of Erada Publication, Parwan Mina, Haji Mir Ahmad Street # 95.

(Aimal Shafiq Dardmal)

America

Provides Afghanistan Television Transmitter

The United States of America has provided a TV transmitter to Afghanistan Central Television. The transmitter will be capable of broadcasting to receivers within a radius of 120-kilometers.

Aziz Arianfar, director of television programs, said that they would begin using this new transmitter in fifteen days, and that it would provide television programs to Parwan, Kaposa, Logar and Wardag provinces. He added that they would also increase broadcasts to eight hours per day from the current five hour/day schedule.

Japan has also pledged to help Afghan television increase its coverage to the entire country.

American Forces are searching for remnants of Al-Qaida and Taliban forces in Afghanistan. They have been attacked by rockets and light weapons many times, but news about the outcome of these attacks, particularly casualty reports, is scant.

Two Gunmen Arrested in Paktia

United States Special Forces arrested two men armed with a Klashinkov rifles and a hunting gun in Paktia province near the Pakistan border. A third armed man escaped.

Mullah Racketi is Thankful to Americans

Mullah Racketi, a well-known Taleban commander, has been released after spending eight months in the American military prison at Bagram.

In an interview with Radio Azadi (Radio Liberty), Mullah Racketi said that he was not mistreated while he was kept in prison. He said in his interview that he wanted to inform all Afghans that they should not believe reports of mistreatment of prisoners by American troops, as he felt these were simply unfounded propaganda. On release, he Americans wished him a restful and successful life, and he thanked them.

Wanted:

English-Language News Editor

Erada News paper needs a fluent English speaking Editor to edit the translations of Dari and Pashto texts published in its weekly English-Language supplement. A native speaker of English would be preferred; a background in journalism would be a plus. Erada is targeting an English language readership with its supplement, and wishes to raise the quality of its contents. Future plans are to publish the English-Language supplement daily.

Interested parties should contact Erada on 070-279-304 or come by the office.

Address: Parwan Mina, Cinema Baharistan, Haji Mir Ahmad street, house # 95.

Reminding:

Erada publishes two pages in English every Thursday. Thanks!

Editorial

Mr. Karzai! Do not create problems for yourself

After the Bonn Agreement, when Hamid Karzai moved from Kandahar to Kabul, he announced his plan for armed militias, and has been condemning them by his comments, meetings and commands, which Afghans welcome. Unfortunately, the situation has led to an increase in the number of armed people since last year, and they have more power and opportunities for the time being.

These militias annoy the people, and are becoming obstacles to development, but Afghans are sure that these people will not have power any more, and a firm law is going to replace them. The country has not gotten rid of these people yet, but Hamid Karzai has called for a National Jirga on the subject, and has appointed a commission for it.

Afghans think that the Loya Jirga which led to the Transitional government was necessary. Both the interim and transitional governments have and are fulfilling their missions in accordance with the Bonn Agreement. This "National Jirga" is not part of the Bonn Agreement, and is thus thought to be a product of Hamid Karzai's thinking in response to present conditions, with armed militias holding onto power in certain areas, and the government composed of political factions.

If the National Jirga is convened, there will be no fair selection of representatives, and it will create many problems for the government.

Afghans expect that representatives to the National Jirgha would not come with the aim of helping the transitional government. On the other hand, they would have many disagreements, since these delegates will want to force the discussion of land and housing issues, and the appointment and replacement of government officials in their areas. They will also want to talk about the scholarships provided by foreign countries and donors, and many other important issues. There is a fear that the National Jirgha will be hijacked by delegates, who will be coming to it with a different agenda.

Three Afghan Officials are Killed at the Border

The Afghan Islamic press says that three government security officials working along the border between Afghanistan and Pakistan and a civilian have been killed. Some armed men attacked the officials while they were parking their car near their base.

According to the report one of the attackers was also killed, while the others escaped.

The report also stated that a rocket attack on Khost airbase led to no casualties.

Disarmament Program Faces Problems in North of Afghanistan

The disarmament program in the northern region faces problems due to disagreements between the army of General Abdul Rashid Dostom, leader of Jonbish Islami Afghanistan and commander of the Northern Force, and the forces of commander Atta Mohammad, leader of Jamiat Islami faction.

The international disarmament program has failed to disarm Faryab province this time around, but they are going to resume work when the forces from the eight armed groups belonging to General Abdul Rashid Dustom arrive.

Al-Qaida Navy Threatens International Security

Captured members of Al-Qaida have disclosed that the Al-Qaida navy is a threat to international security. Newsweek magazine reports that Abdul Raheem-u-Inshri, a member of Al-Qaida, told the CIA that the Al-Qaida Navy has four strategies. One the attacks will be in Jablul Tariq on American ships by high-speed boats or submarines filled with explosive materials. Newsweek adds that Abdul Raheem had plotted to attack an American ship in Aden Harbor in the year 2000, and an attack on a French oil tanker off the coast of Yemen in the last months of the last year.

Attention!

The creation of the Ministry of Women is not accepted by the authorities in most of the provinces. More than one year has passed since the fall of the Taliban, but still no one has granted women their rights. Self-serving provincial governors, commanders and judges are ignoring directives by the transitional government in this area.

Dear sisters and Mothers living abroad, and the real victims of this society!

Be aware that not only terrorists, Taliban and armed people, but also self-serving commanders and community leaders are running the provinces.

Sometimes, they appear in the capital, or the transitional government, giving their comments and showing their true colors.

All you oppressed mothers and sisters should stay abroad until these people are no longer imposing their will on their communities.

(Baktazh)

People talk about their problems

Masooma, resident of Kabul city:

"About 30 women are working in the cookie-making, soap-making and cooking sections of the AWARD NGO located in Char Qalai Wazir Abad. This NGO is funded by GTZ. The women are working in two shifts due to their needs, but they pay us only 300 Afghani rupees per month, which we have not received for some months. This NGO sells our productions, but never pay us the benefits. We ask those responsible to recognize our problem, and stop this NGO from doing such business."

Ghulam Dastageer, a government official;

"Officials announced the new fare prices for all public transport a week ago, but the drivers are charging passengers as much they wish. About an hour ago I got on to a taxi to go to Deh Afghanan since there was no government bus, but the taxi driver charged us 10 rupees per head. We told the driver about the new fare, but he did not care. So we went to ask the traffic officer, but instead of fining the driver, he told us that there is no law in our country."

Kareem, an official in the Afghanistan Bank:

"The Minister of Water and Power inaugurated an electricity project which would provide electricity by using petroleum, but Kabul residents had regular electricity for three consecutive nights a week, and now they have it every other night. I'd like to ask them why the situation hasn't improved."

Serious Drought in Nimroz and Paktia

Nimroz province is facing a very serious, unprecedented drought. The people of this province have become weary of their situation. The little water they do have is sour-tasting. People spend half their income buying imported water from Iran at a cost of five Iranian rupees per liter.

A similar situation exists in Sayed Karam district of Paktia province.

The heads of the tribes there have come along with their complaints to Kabul to solve their problems with the help of the Transitional government.

Jalat Khan, one of the tribal leaders, warned that if the transitional government does not help them, all the residents of the province would be compelled to take refuge elsewhere.

They also complained about the lack of the schools and health centers in their district.

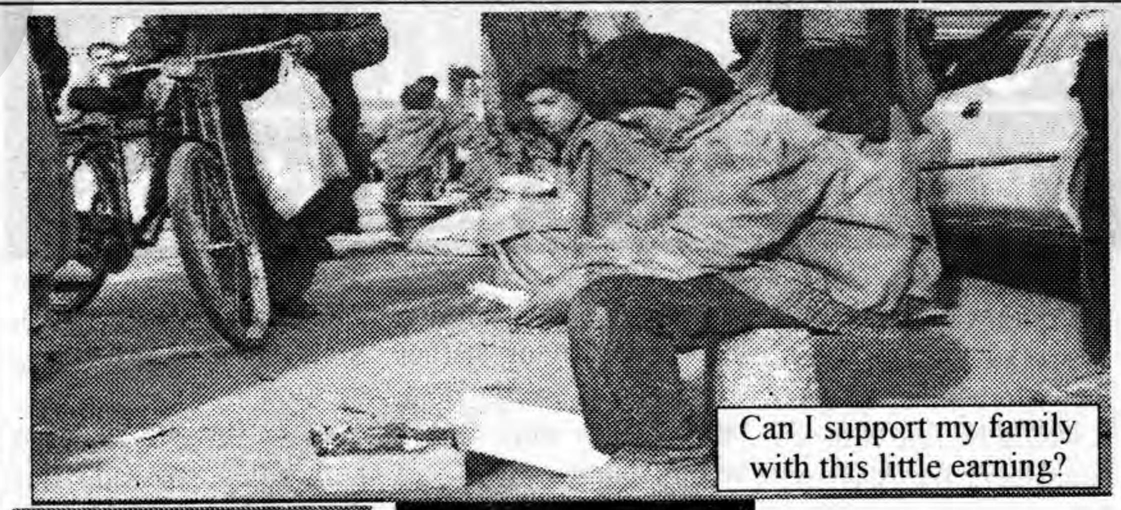

Can I support my family with this little earning?

Attack on Bagram airbase

The US base at Baghram, north of Kabul, was attacked by rockets and light weapons last week. No US troops were injured as a result. The rockets were fired from 107 meters distance, and targeted at the area around the base. This led to an exchange of gunfire fifteen minutes afterwards.

US troops wounded one of the attackers. Two other US bases also came under fire from light weapons. According to the report by Radio Azadi, some suspects have been seen in the area.

Bomb Attack in Pul-e-Khomri

A trusted international source informs us that there was a hand grenade attack last week on Focus, an international NGO in Pul-e-Khomri city, near Mazar-e-Sharif. The explosion was very strong and destroyed a part of the Focus building, but caused no casualties. The NGO is concerned about the security of its operation, but security officials in the city have been unable to arrest the attackers.

Focus is helping local people in house-building and agriculture. The NGO is funded by Sadrudin Aagha Khan, leader of the Ismaili Shi'a.

Attack on an International Convoy

Some armed robbers attacked an international convoy in eastern Afghanistan. The United Nation's commission reports that the convoy was carrying aid materials. It was attacked in Hisarak region when one the drivers stopped the vehicle after seeing a dead body laying on the road.

The robbers targeted the vehicles and killed two people, including a driver. Another report from Jalal Abad says that they have arrested one of the robbers, and one was killed during the attack.

اراده

متصدي صفحه: وړانګه

زن را مادر را ستایش کنیم

من زنم که دیگر بیدار گشته ام

با قامت بلند و پر غرور چون بابا، هندوکش، سلیمان وپامیر با مشعل افراخته در دست، درفش آزادی، دموکراسی وعدالت اجتماعی را که با خون میلیونها انسان سرزمینم رنگین و گلگون شده است با ایمان را سخ به پایداری ام در تاریخ آنرا در وطن ویران و بر باد رفته ام به اهتزاز در خواهم آورد، برجبین تاریخ این پیر صادق حک خواهم کرد. که "من زنم که دیگر بیدار گشته ام" من زنم که چهره ام را آیینه تاریخ با ستانی دیده با مقاومت ها یم دیهیم آزادی را بر سر دارم و بر پایگاه رفیع از قدرت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایستاده ام.

در قصه های از آفرینش از خلقت آدم و حوا یاد می کنند، حوا منم، حوا نام من بوده و من زیور خلقت شده ام، در خلقت، من و آدم همشان و برابریم، از یک گل سرشته شده ایم و اگر گناه کردیم، و میوه ای از شاخسار درخت ممنوعه بهشت خوردیم هر دو خوردیم، اگر از بهشت برین رانده شدیم. گناه کار اولیه من نبوده ام هر دو گناهکاران اولیه و نخستین مجرمین ارتکاب به جرم بی اطاعتی از فرمان خالق مان بوده ایم. تقصیر که تنها از من نبوده است.

من چه تقصیر دارم که باید بارسنگین وثقیل همه بدبختی ها و نا برابری ها روی شانه هایم سنگینی کند، اندیشه ام را جامعه مرد سالار محکوم، خودم را ناقص العقل، متاعی برای فروش، چوچه زای و مزدور بی مزد سازد، یا دریشت در های بسته و آهنین و قلعه های پولادین حرمسرا ها قرارم دهند، یا همیشه در کار توطیه سیاسی موضوع گرم، داغ، قابل توجه و مرکز ثقل همه جنجال های شان من باشم و در هر ما هوار و انترنیت چادری را بر فرقم کوبیده گیرند تا جهان را تاریک و سیاه از عقب غبار ها تطر کنم و همه چیز و همه جا غبار باشد و نا شناخته، باید فکر نکنم، باید ننویسم، باید نخوانم، باید عاری از اندیشه باشم، زیرا زنم عاجزه و مستوره و حتی نا مم را بر زبان کسی دیگر را نده نشود.

من زنم وسرنوشت من با عبودیت واسارت گره خورده است در خانه، جامعه و جهان نیز در محدوده خویش با در جاتی متفاوت از بی عدالتی های اجتماعی بی نصیب نیستم.

اگر در شرق درطول سده ها تاریخ فرصت اندیشیدن را از من سلب کردند در غرب نیز اجازه اندیشیدن را به من نداده اند.

اگر در شرق بنام این و آن چهار دیوار خانه و حصار های بلند به عنوان عفت، عصمت، ناموس، غیرت، عنعنات، فرهنگ وغیره برایم ساختند، در غرب هم بنام آزادی و تساوی حقوق ارزش من به کالا مبدل شده است.

در خانواده به عنوان کارگر و خدمت گار تحت نظارت جنسی و نا عادلانه قرارم داده اند و ایدیالوژی حاکم بر جامعه سرداری مانند کارگر به استشمارم پرداخته و پس از تبدیل شدنم به کالا به از خود بیگانگی سوقم داده اند.

تسلط جهان سرمایه در غرب، روابط نا عادلانه طبقاتی مرد سالاری از خود بیگانگی، جنگ، خشونت، نا برابری، سوداگری و بالاخره دیکتاتوری را بوجود آورد و نهاد خانواده من منعکس کننده این بی عدالتی اجتماعی جامعه سرمایه داری است و بس.

در قرن بیست، درست یک قرن مرکز همه دعاوی سیاسی در جهان من بوده ام و حال بیش از سه صد سال است که بخاطر رهایی من شعار آزادی، برابری و رهایی سرداده می شود اما بیشتر به اسار تم می کشانند و به رنج ها یم می افزایند.

من در طول سده ها اجبارو محرومیت ها را تحمل کرده ام، چقدر خدعه و نیرنگ فریب دام وریا برایم درست کرده اند تا صدایم را درگلو گا هم خفه کنند، مسیر را هم را تاریک سازند تا در تاریکی ها پوسیده شوم. با تاریکی آشنا شوم و با تاریکی ها و جهالت مدرن تن در دهم، به تقدیر خود که از ازل زنم باید تسلیم شوم تا جامعه مرد سالار بر حاکمیت جبارانه خود و بریکه تازی هایش در سرزمین آرزو هایش سوار بر توسن اقبال خویش روانه سفر زنده گی شود، ولی این سفر بدون من برایش دشوار و در کورهه راه های پر پیچ وخم زنده گی مسیر راهش تاریک خواهد بود و به سر منزل مقصود نخواهد رسید این را جامعه مردسالار باید بداند که ما یک جفتیم، دریک آشیان، همشان و همبالا، همسان و برابر، یار و مددگار هم آدم و حوائیم که سرشته از یک گلیم، پرواز ما بسوی اوج تمدن ها بدون یک بال ممکن نخواهد بود.

عارفه استاد کورس خیاطی شورای زنان ننگرهار

نازنین

گلنور بهمن

تیغی که داشت جوهر پیکار، نازنین
کی میکند اطاعت زنگار، نازنین
یک بار در کنار من وتیغ، بی دریغ
گا می به سمت حادثه بر دار، نازنین
ماری درون خانه ترانیش میزند
دیوی نشسته در پس دیوار، نازنین
ابلیس در مقام ولایت نشسته است
در پیش چشم حضرت دادار، نازنین
باید کشید پرچم خورشید را به دوش
باید گذشت زین شب دشوار، نازنین
باید شکست پنجره ها را وپر کشید
زین تنگنای تلخ دل آزار، نازنین
ققنوس چشم های مرا خواب می برد
در آتش نگاه تو بسیار، نازنین

یوځل بیا ښځو ته کار زمینه برابره شویده

د ننګرهار د ولایت د ښځو شورا په دی وروستیو کې تاسیس او په کار یې پیل کړی، چې ددغی شورا د ایجاد سره سم ددغی شورا په چوکاټ کې د ګنډلو او دغالی د اوبدلو دوه کورسونه هم جوړ شویدی، د ګنډلو په کورس کې همدا اوس اته تنه ښځی او نجونی د استادانو په توګه ګمارل شویدی، موږ ددغی کورس د یوی استادی عارفی سره مرکه کړیده چې ستاسی پاملرنه ورته را اړوو.

په پیل کې نوموړی وویل:

د نهو کلونو را په دیخوا په منظمه توګه د ګنډلو په چارو بوخته یم د طالبانو د رژیم دراتګ څخه می مخکی په بېلابېلو موسسو کې کار ښځی ددغی شورا په چوکاټ کې ځانونه تنظیم کړی او ددغی کړی دی او په دی لاره کې مې ډیری زده کوونکی روزلی دی بیا د طالبانو په وخت کې چې ښځو ته د کار حق نه ورکول کیده زه هم د هېواد د زرګونو نورو ښځو په شان په کور کې بندیوانه ووم خو همت مې دلاسه ورنکړ، په کور کې مې د ګنډلو چاری پر مخ بېولی او دهغی لاری مې حلاله روزی لاس ته راوړله.

عارفی زیاته کړه:

د موقتی اداری په منځ ته راتګ او دهغی وروسته بیا د انتقالی اسلامی دولت په جوړیدو سره چې دهغی په چوکاټ کې د ښځو وزارت جوړ او په کار یې پیل وکړ، په ننګرهار کې هم د ښځو شورا جوړه شوه، چې په دی توګه یوځل بیا د ازمینهٔ برابره شوه چې زما په څیر لاری هېواد او هېواد والو ته د خدمت مصدر وګرځی.

د امیدوارو میندو د مړینی کچه ډیره لوړه ده

په دی وروستیو کې بهرنیو خبری رسنیو یو زړه بوګنونکی ریوټ خپور کړه په هغی کې ویل شوی چې تیر یوه کال کې د بدخشان د ولایت په اړوندوسیمو کې (۶۵۰۰) ښځو د ولادت په وخت کې خپل ژوند د لاسه ورکړیدی.

پورتنی رقم چې په امیدوارو ښځو کې د مړینی په سلو کې ۶۵ ښې دا څرګندوی چې زموږ په هېواد کې د ښځو او ماشومانو لپاره د صحی خدماتو کچه ډیره ټیټه او هان په نیست حساب ده. همدا اوس زموږ د هېواد په ډیرو ولایتونو کې د ولادی نسایی روغتونونه نشته او هان د هېواد په مرکز د کابل په ښار کې هم په دی برخه کې هغه شان چې لازمه ده، امیدوارو ښځو ته سهولتونه ډیر کم دی.

د رپورتونو له مخی په تیر یوه کال کې د ننګرهار په ولایت کې ۲۲۰۰ ښځو. د لغمان په ولایت کې ۸۰۰ ښځو همدا راز د کابل په ولایت کې هم ۸۰۰ ښځو د ولادت په وخت کې خپل ژوند دلاسه ورکړیدی.

همدا اوس د خوست په ولایت کې د ولادی اونسانې روغتون په نامه کوم روغتون نشته او په دغه ولایت کې د ولادی اونسانی ناروغانو لپاره یوازی دوه بستره وجود لری.

بله هغه خبره چې د میندو په مړینه کې زیاتوالی راولی، هغه په هېواد کې، په تیره بیا په کلیو او بانډو کې هغه دودونه او رواجونه دی چې له هغی کبله ډیر نارینه نه غواړی چې د هغوی ښځی د نارینه ډاکټر لخوا تر تداوی لاندی ونیول شی په تیره بیا د امیدواری په وخت کې او د ژور نفګان خبره خو لا داده چې زموږ په هېواد کې د نسائي او ولادی ښځینه ډاکترانی ډېری لږی دی او هغوی هم د ځینو ستونزو له کبله نه غواړی چې په ولایتونو یا ولسوالیو او کلیو کې دنده ترسره کړی.

د غو ټولو ستونزو سره لاس یو کړی او ددی سبب شویدی چې زموږ په هېواد کې ډې د امیدوارو ښځو د مړینی کچه ډیره لوړه لاړه شی، چې ددغی مړینو د مخنیوی لپاره، عاجلو، رغنده او غوځو پریکړو ته خورا عاجل ضرورت لیدل کیږی، چې د صحت عامی او نورو اړوندو ادارو او موسسو پاملرنه ورته را اړوو.

جلایش فعالیت های سیاسی محمود طرزی برای حصول استقلال در برگ های (سراج الاخبار افغانیه)

نوشته کاندیداکادمیسن سرمحقق دوکتور سلیمه عبادی

قسمت اول

وقتی نام محمود طرزي جلوه گر کی شود و بلند بلند در بلندای سیاست و فرهنگ کشور تا نسبت (پدر ژورنالیزم افغانستان) به وی در خشش می یابد ، که بخواهیم به کندو کاو تاریخ پیدایش مطبوعات در کشور بپردازیم.

برگ های جریده سراج الاخبار افغانیه که از ۸ اکتوبر ۱۹۱۱ (برابر ۱۶ میزان ۱۲۹۰ اغاز به نشرات نموده و در واقع (شمس النهار) را که در سال ۱۸۷۳ در کشور نفس می کشید ، خلف است ، یکسره بیان و تبلور تلاش هاي محمود طرزی است در آستای حصول استقلال از طریق رشد سطح اگاهی سیاسی مردم و ترغیب اتان

به مبارزات پیکر علیه استعمار و هر انچه که در استعمار متظاهر است .

هر چند که مبارزات مردم افغانستان برای دفع تجاوز در امتداد زمانه ها در تقاطع مختلف از زمان ، ادامه داشته است و اما محمود طرزی در عصریکه ما را بدنبال می کشد شیوه هاي نوین مبارزه سیاسی را پیش کشید و تحول عظیم فکری را در حیات اقتصادی اجتماعی فرهنگی جامعه سبب شد و در ازای بیست سال مبارزه خستگی ناپذیر مجمع جوانان روشنفکر افغان را شکل داد که تلاش و فعالیت این مجمع بدون شک در راه ازادی و اسقلال کشور بنیان گذاری یک جامعه مدنی مطابق ایجابات عصر را بازو و ستونی است .

محمود طرزی با تأسیس جریده سراج الاخبار افغانیه تلاش های را که به خاطر تنویر اذهان عامه از طریق

چاپ رساله و کتاب ها که سلسله نشر آن از نیمه دوم قرن هژده به بعد بابه میان آمدن جریده شمس النهار آغاز یافته بود انسجام بخشید مسلماً که روز نامه نگاری در آن زمان که نخستین گام های مطبوعاتی در کشور خوانده می شود با چالش های بزرگ سیاسی اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی روبرو بوده است که کار مطبوعاتی در این دوره و مطبوعات آن دوره پژوهش بیشتر را در یک فرصت دیگر می طلبد که متأسفانه تا کنون در این عرصه کمتر کار صورت گرفته و در روشنی کمتری قرار گرفته ایم.

آنچه در این مقاله از نظر خواندگان می گذرد جلایش فعالیت های سیاسی محمود طرزی است برای حصول استقلال از طریق ارتقای سطح آگاهی سیاسی مردم روی برگ های "سراج الاخبار افغانیه"

ادامه دارد

یکی بگو دو تا بشنو

ماجرای برق حرارتی و اخاذی بیشتر

مطبوعات: بابکار انداختن برق حرارتی لین های غیر قانونی بیست و چار ساعته قطع و مشکل مردم حل میشود...

گل مولا: شنیده بودم که میگفتن دروغ خو از بابه کس نیس که مردم گفته نتانه، حالا به چشم خود دیدیم و بگوش خود شنیدیم او بیادر! ما که می بینیم همو خرک اس و همو درک کسی ازاین برق حرارتی که وعده های کته داده بودی، از ساعت پنج ونیم یا شش (نه ساعت ۳) میاید ، یگان روز آمدنشان یادش میره و یکروز میاید و یگان وخت دو روز باد میاید محضیکه بی برقی و خنک خوردن مردم ادامه داره و مشکل مردم باقیس.

اصل گپ ایطور اس که تمام لین های غیر قانونی و غیر اسلامی و غیر عادلانه برق دوباره بوسیله او امر تازه و بوسیله برقی ها که راه رفتن موش به آسیاره بلد شدن، بسته شده و حتی بیشتر از گذشته که اگه قبول نمیکنین بنده لست نمرات خانه بعضی از محلات شهر را به شما میگم که ذهن نشین شوه.

او مقام جان! چانته قربان! همی گپه خو میفامی که یک مقام ویک ریس و معین یا یک آغا زاده خو بی تول پیسه داره و میتانه جنراتور ، گاز ، تیل ، چوب و ذغال بخره، گلیم او غیریب بیچاره بی واسطه کم بغل پایین رتبه چی کنه، آسمان دور و زمین سخت!

چیزی بده چیزی بستان!

ده منطقه مکروریانها و یگان جای دیگر کارمندان برق در مقابل یکصد تا سه صد افغانی که از خانه ها جمع آوری می کنن برای بیست وچار ساعت تمام بلاک و کوچه را چراغانی میسازند.

گل مولا: چشم ما روشن که: هردم ازین باغ بری میرسد تازه تر از تازه تری میرسد

برقی ها هم آخر انسان هستن و از عقل و هوش خود کار میگرن و ابتکار میکنن، او نامیفامن که ده بالاها هرکس به کارش مشغول اس، او تا هم دگه کار خوده میکنن و غیر ازی گپا برق یگان آدم شله... مرغه ده مقابل یکهزار تا یکنیم هزار بسته میکنن تا از ثواب دعای شان مستفید شون. ایره میگن معامله بده و بستان!

اوریدلي مودي

اوریدلي مو دي چې: د کابل ښار ته د حرارتي بریښنا په راتګ سره هم هماغه دوه دری ورځې د خلکو کورونو ته بریښنا راغله خو دری ورځې وروسته بیا هماغه پخواني حال وو. یعني د مالدارو او زورګیرو بریښنا بیا خلرویشت ساعته شوه . خو د خوارو او غریبو هماغه خلور. پنځه شپې وروسته، یوازنی کار چې وشو، هغه داو چې قرار دادونه او اوامر نوی شو او بس.

اوریدلي مو دي چې:
د مربوطو ادارو لخوا د ترانسپورت دلایحې تصویب او جوړول د ډیرو نورو پریکړو په څیر تر اوسه یوازې دکاغذ په مخ لیکل شوي پاتې دي او د عملي کولو هیڅ یوه مرجع یې نشته، او دریوران هم د پخوا په شان څومره کرایه یې چې خوښه وي. په زور وي او که په رضا د سپرلیو څخه یې اخلي.

اوریدلي مو دي چې:
د غزني د ولایت په اړوندو سیمو کې د طالبانو پاتې شوني او د ښاغلي حکمتیار د ډلې خلك بیا سره خوځیږي او را خوځیږي. په اولسونو کې دولتي ضد تبلیغات کوي، او د موجوده دولت مشروعیت تر سوال لاندې نیسي، او خلك بیا وسله والو پاڅونونو ته

رابولی .

اوریدلي مو دي چې:
په یوه ولایت کې د والي معاون صاحب چې دری خلې د مرکز لخوا رسماً د مکتوب په ذریعه هغه ولایت ته معرفي شوی وو. او دری خله د ولایت د والي صاحب لخوا یې مکتوب جواب شوی وو. په پای کې دیته اړشوو چې د خپلې وسله والې ډلې په مټ او د هغوی په ملګرتیا هماغه ولایت ته په زور ورشي او د ولایت د معاونیت چوکۍ لاس ته راوړي. ده خو وسله واله ډله او ټوپك درلوده بې ټوپکه او بې ډلې خلك په میاستو. میاشتو مکتوبونه په جیب کې ګرځوي، او ولایتونو ته د تګ جرئت نشي کولای.

اوریدلي مو دي چې:
دترافيك د ریاست لخوا موټرونو ته جواز سیرونه توزیع کیږي خو پلیټونه بیا لس. پنځلس ورځې وروسته ورکول کیږي او بهانه داوي چې پلیټونه پرس شوي نه دي. خو د دوی دغه دکار وروسته اچول، خینو د چوکونو او ښار زورګیرانو ته د چور ښه موقع په لاس ورکوي. هغوی بیا دغه بې لمبر پلیټه، جواز سیر لرونکي موټر خانته ښه غوره ګوله شمیري او ښه د نر په شان ورځخه باج اخلي.

مردم چی میگویند

میگویند: سهل انکاری و عدم همکاری معین وزارت معارف و معاون شاروالی کابل در امور ساختمانی باعث شد کار بازسازی و احیای لیسه عایشه درانی که در نظر بود با مصرف سه ونیم ملیون دالر از بودجه دولت المان وتوسط انجینران آنکشور به پایه اکمان برسد ، متوقف ساخته شده است.

میگویند: اجراات در وزارت محترم عدلیه کشور بگونه یی است که حتی به امروفرمان مقام ریاست اداره انتقالی اسلامی از جای بلند ترین مقام کشوری وقعی گذاشته نشده و وجود دارد اوامر و فرامین آن مقام در رابطه بابا زدهی و استرداد جایداد های اشخاص که از سه ماه بدینسو روی میزهای مسوولین امور فتبال شده وکسی به آن توجه ندارد.

میگویند: معلوم نیست چرا ریاست کنترول ساختمانهای شاروالی کابل تخلفات صریح از نورم های ساختمانی را در تعمیر منزل سوم سرای شهزاده با وجود چکر زدن ها و رفت و آمد های هر روزه انجینران این ریاست از کار ساختمانی آن نادیده گرفته و به خود سری های ساختمانی در آن محل اجازه میدهد ، در حالکه کلبه های گلین شهریان بی بضاعت را هر روز به بهانه خود سری ها در ساختمان ویران می کنند.

میگویند: وزارت آب برق بخاطر خود کفا شدن دست به ابتکار تازه یی زده است و آن بگونه یی که برای تمدید تعویض کیبل های فرسوده از هر خانه وار مبلغ دو صد افغانی به عنوان مزد مردکار ونان خوره آنان جمع آوری نموده به عوایدش می افزاید:

میگویند: از چندی بدینسو به کونه پیهم اثاثیه مساجد در ساحه چهلستون شهر کابل به سرقت برده می شود، دزدان طی یک هفته فرش های مساجد ابوهریره و خضرت موسی را به غارت برده اند اما موظفین امنیتی آن ساحه تا کنون ردی از آنها را ینافته آند.

محیا

خبردار!

اداره تحقیقات بحران های بین المللی با گشودن دوسیه اجراات و سوابق کاری و تحصیلی آقای فضل الهادی شینواری قاضی القضات و رئیس ستره محکمه افغانستان از آقای حامدکرزی ریس اداره انتقالی اسلامی افغانستان خواسته است تا استعفای قاضی القضات کشورش را طلبگار شود.

خواهران وبرادران عزیز دست یافته بر کرسی های بلند دولتی بدانید و آگاه باشید که اینبار سرمایگذاران روی سیاست و وضعیت افغانستان نه بخاطر رقابت بل در جهت تامین منافع وارد میدان شده اند. یکساله بی اعتنایی آنها در برابر کار کردهای مان به این معنی نیست که مارا بحال خود مان خواهند گذاشت.

دوسیه های سجل و سوانح هر یک مان با حرکات و سکنات مان در زیر ذره بین و مایکروسکوب تکمیل وری میز اجراات و تصمیم گیری انبار شده اند بعناً به قول و قرارو وعده ووعید های تان ایستاده وپا برجابمانید ، شور خوردن ها و تیر آوردن ها و نیم کاسه زیر کاسه داشتن ها و وقت تلفی ها و آماده شدن ها و آمادگی گرفتن های ما تنها به خانه نشین ساختن های مان تمام نمی شود بلکه بانشر سجل وسوانح ما و افزودن های که ایشان از جای صاحب کار و سرکار لازم دانند گاه گاهی آبرو های مانرا نیز با خطر به با درفتن مواجه می سازد. بهر صورت آقای شینواری که به مدرسه ایشان در دره آدم خیل کشور پاکستان بر خواهند گشت و در آنجا به اهتمام شان ادامه خواهند داد اما بیم آن می رود که شاگردان با واقف شدن از سویه استاد به ترک مدرسه و درسخانه دست نیازند.

"بکتاش"

In This Issue:

1_ One hand does not make noise
2_ What the people say
3_ Listen more than speaking
4_ Opinions of Taj Mohammad Wardak
5_ Sending of more US troops to Afghanistan
6_ Have you heard?
7_ We should not wait
8_ Obstacle to the way of disarmament program
9_ Loya Jirga needs the Nation's support
10_ A page in English

اراده
د افغان نشراتي مرکز خپرونه
زیر نظر هیئت تحریر نشرمی شود
موسس: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
سکرترمسوول: سید محمد "عادل"
معاون : اسماعیل "تیمور"
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین :محمدجمیل "امیري" چاپ مطبعه مرکزنشرات افغان
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷ ۰۷۰۲۷۹۳۰۴
قیمت یك شماره ۲ افغانی
ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787 070279304